

Spis treści

WPROWADZENIE	9
ROZDZIAŁ 1. POLITYKA PAŃSTWA POLSKIEGO I NIEMIECKIEGO WOBEĆ MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ	21
1.1. Mniejszość niemiecka w Polsce w stosunkach polsko-niemieckich od czasów powojennych do dziś	22
1.2. Polskie instytucje i organy odpowiedzialne za realizację polityki wobec mniejszości niemieckiej	72
1.3. Niemieckie instytucje i organy odpowiedzialne za realizację polityki wobec mniejszości niemieckiej	88
ROZDZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ W POLSCE	95
2.1. Liczebność mniejszości niemieckiej – zmiany stanu liczebności z perspektywy trzech dekad jej oficjalnego istnienia	95
2.2. Zagraniczne migracje zarobkowe mniejszości niemieckiej przed i po akcesji Polski do Unii Europejskiej oraz ich konsekwencje	115
2.3. Tożsamość a etniczność i narodowość członków mniejszości niemieckiej po 1989 roku	131
2.4. Religia, znajomość języka niemieckiego a tożsamość członków mniejszości niemieckiej	161
ROZDZIAŁ 3. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNO-KULTURALNA I POLITYCZNA MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ	201
3.1. Działalność społeczno-kulturalna mniejszości niemieckiej	202

3.2. Środki masowego przekazu mniejszości niemieckiej	234
3.3. Instytucje niepaństwowe wspierające działalność mniejszości niemieckiej w Polsce	267
3.4. Działalność polityczna mniejszości niemieckiej	293
ROZDZIAŁ 4. SZKOLNICTWO DLA MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ	333
4.1. Uwarunkowania prawne funkcjonowania szkolnictwa mniejszości niemieckiej oraz początki jego organizowania	334
4.2. Stan liczebny szkolnictwa	345
4.3. Stan nauczania języka niemieckiego oraz wybrane oddolne działania i inicjatywy na rzecz jego nauczania	360
4.4. Dwujęzyczność. Kursy Sobotnie. Tworzenie szkoły mniejszościowej	367
4.5. Spojrzenie na dziś i ku przyszłości	376
ROZDZIAŁ 5. PRAWA JĘZYKOWE OSÓB NALEŻĄCYCH DO MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ	385
5.1. Pisownia imion i nazwisk	386
5.2. Tablice z dodatkowymi nazwami miejscowości w języku niemieckim oraz język pomocniczy w urzędach i ich społeczne postrzeganie	388
ROZDZIAŁ 6. MNIEJSZOŚĆ NIEMIECKA W SPOŁECZEŃSTWIE POLSKIM. EWOLUCJA WZAJEMNYCH RELACJI I POSTAW	413
6.1. Akceptacja mniejszości narodowych i etnicznych po 1989 roku	414
6.2. Stereotypy i uprzedzenia	417
6.3. Uwarunkowania stosunku Polaków do Niemców i ich postrzegania w czasach minionych oraz współczesnych	419
6.4. Stosunek Polaków do mniejszości niemieckiej – (nie)tolerancja, uprzedzenia i spory	427
ZAKOŃCZENIE, CZYLI PODSUMOWANIE I PROGNOZA DLA MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ W POLSCE	451
Bibliografia	463
Aneksy	495
Summary	499
Zusammenfassung	503
Indeks osób	509